

Planinski VESTNIK.

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 25. dan vsakega meseca.

Društveniki dobivajo list zastoj. — Nečlane stane po **2 gld.**, dijake po **1 gld. 20 kr.** na leto; posamezne številke po **20 kr.**

Za obliko in vsebino spisov so odgovorni pisatelji.

Vse spise, naročila in plačila vzprejmlje „Slov. plan. društvo“ v Ljubljani.

Inserat obsegajoč dvanajstinko strani stane **6 gld.** za celo leto.

Ojstre (Veliki Obir 2141).

Spisal V. B.

(Dalje in konec).

er pridemo od južne strani na vrh Ojstrea, je prvi pogled z njega na severno stran, zato si predočimo panoramo najprej na to stran.

Proti severu vidimo čez Mali Obir (1950), s katerega je tudi lep razgled posebno v Rožno dolino, pod seboj lepo Junsko dolino s Klopinskim jezerom, po kateri se vije Drava mimo Velikoveca in za Pliberkom proti Dolenjemu Dravbergu. Pred Pliberkom pa zagledamo železnico, katera prihaja od Prevalj mimo Sinče Vesi, prestopivši Dravo pri Kamenu (Stein), in se za Grabštajnom spravi v premo mer proti Celovecu. Čez Rudo in Greben vidiš del krasne Lobodske (Lavantinske) doline, posebno znani Volsperški grad. Omejuje jo proti severovzhodu Golovec (Koralpe) z vrhom Speikkogel (2144), čez katerega na levo se vidi mnogo v obče znanih in znamenitih vršičev zgornještajerskih planin, kakor Hochschwab (2378), Gleinalpe, Hohe Veitsch, Raxalpe, Schneeberg (2975), celo Wechsel, katerega vrh je velika planota z obširnimi razgledom, posebno čez ogrsko planjavo na Nežidrsko jezero. Na levi strani Lobodske doline zagledaš od Velikoveca naprej proti severu dolgorebrato Sinjo Planino (Saulpe), ki je v geološkem kakor tudi v botaniškem oziru jako zanimiva planina, z najvišjim

vrhom Velika Planina (2081), zatem Kienberg, Forstalpe in Geierkogel. Za to goro pelja vozna pot čez planino, skozi vrata Klipitz-Thörl (1642) v Sv. Lenart; tako je Lobodska z Goričko dolino (Görtshitzthal) v zvezi. Z Lobodsko vzporedna Gorička dolina je jako znamenita ne le zavoljo mnogo prijaznih naravnih krasot, ampak še bolj zato, ker se tam nahajajo velikanski železni rudniki in tovarne. Tovarna v Brücklu izdeluje na leto čez 15 tisoč, v Löllingu pa do 400 tisoč stotov železnine. Večinoma pa kopljejo to železo v Hüttenbergererzbergu. Tukaj so kopali, kakor kažejo zgodovinski podatki, že za cesarja Arnulfa (890) železo; sedaj pa stoji na sprednjem vrhu Erzberga obelisk v spomin obiska cesarjeviča Rudolfa. Svetujemo vsakemu, naj si ogleda ta zanimivi kraj. Dalje proti severu se blišči jasna planjava Zirbitzkogel (2397), na katere vzhodnem vrhu stoji kočja za turiste, sedaj last občine Judenburg; od te planjave naprej vidimo vse gornještajerske vrhove (Ennsthalerberge), Rottenmannske Ture ali „Nižje Ture“. Izmed teh se najbolje razločijo od vrhov Sekavskih rogljev naprej Grimming (2351), Eisenhut (2441) — znamenit zavoljo krasnega razgleda in izredne flore, blizu vrha se nahaja majhno črno jezero — in Königsstuhl že na Solnograškoštajerski meji. Med le tema pelje vozni pot s Koroške na Štajersko v Turrach čez Turracherhöhe mimo Turrachersee. Še dalje vidimo Hohe Windstelle (2746) in Dachsteinovo skupino, najvišje hribovje med Bodenskim jezerom in Lajto. Visoki Dachstein meri 2996 m. Pred tem pa uzreš Hohegolling (2863), najvišji vrh na Štajerskem. Spredaj pred to dolgo vrsto daljnjih visokih vrhov pa vidimo skoraj vse posamezne vrhove Koroško-krških planin. Poglejmo sedaj proti severozahodu nekoliko nazaj, pa vidimo Celovško dolino. Dobro se razloči Celovec in za njim proti zahodu Vrbsko jezero, na desno pa hribovje, ki okraša Osojsko jezero (Össiacher See) na podnožju široke planine Grlice. Črnozeleno Osojsko jezero napravi nekako čudno miren vtis na popotnika. Bilo je nekdanj večje in bolj globoko. Bogato je mnogovrstnih in zlahtnih rib; tudi redke rastline se nahajajo v njem, kakor kalmus in redki „jezerski orehi“. Na zahodni strani njegovih je v 9. stoletju ustanovil Grof Ozzius benediktinski samostan (zato Ozziaquae). Tu se nahaja grob poljskega kralja Boleslava, kakor kaže napis na kameniti plošči na severni strani cerkve: Rex Boleslaus Polonie Occisor Sancti Stanislai Episcopie Cracoviensis. Posamezne kraje, kakor Poreče in Vrbo pri Vrbskem jezeru razločimo prav dobro. Krasen pogled je tu na mnogo cerkev in gradov ravno med Celovcem in starodavnim Št. Vidom. Tam stoji Vesela Gora (Freundenberg), tej na desni Št. Urška, pred to Gospesvetska in na desno Gora sv. Helene, katero zovejo Magdalensko Goro. Z vseh teh gor je krasen pogled čez Koroško, osobito na Karavanke.

Magdalenska Gora (vrh 1056) ni samo znamenita zaradi krasnega razgleda, (slavni slikar Pernhart je narisal lepo panoramo), ampak še bolj zaradi zanimivih rimskih izkopin na južni strani hriba pri Gospesvetskem Polju (Zollfeld). Ovdí je stalo rimsko mesto Virunum. Našli so že veliko različnih in tako krasnih starin,

da se lahko merijo s Pompejskimi. Leta 1502. je našel kmet, ki je oral, znani lepi kip Hermesov, kateri se sedaj nahaja v Dunajskem muzeju. Cele hiše so razgrnili, in vidi se, kako so bile sestavljene, kake priprave za kurjavo so imeli, po stenah pa se čudiš lepim podobam i. t. d.

Tam nad Vrbskim jezerom se vidi še nekaj bleščečega na levi strani. To je malo „Plašišensko jezero“, katero leži kakih 50 *m* više od Vrbskega jezera, in katerega voda se odteka vanje. Pa zadaj razločujemo še eno jezero z otokom, to je Blačko jezero (Faakersee) že v podnožju Kepi. Sedaj pa pogledimo proti severozahodu naprej preko Vrbskega jezera; tam leži Beljaška ravnina, kamor prihaja železnica od Celovca, dalje pa gre državna železnica po obrežju Osojskega jezera proti Glini (Glandorf), od koder vidimo zgodovinsko znameniti in najlepši grad cele Koroške: Ostrovico (Hochosterwitz), kateri je bil okoli leta 890. last Solnograških nadškofov. K dobro ohranjenemu, na strmem stožcu ležečemu gradu se pride skozi štirinajstera velikanska vrata s stolpi in mostovi v pol ure od postaje Launsdorf. Tam mimo Grlice, deloma pa čez njo vidimo Millstatske planine, znane različne „Noke“, v ozadju pa Velike Ture. Črez Mirnok (2104) ugledamo Faschaunereek (2785), pred katerim se vidi zareza od Dravske doline v Jezersko dolino, in tam v obližju Malske doline (Maltathal) se dvigajo Schober, znani Sonnbliek (3025), na katerem je sedaj najvišja meteorološka opazovalnica v Avstriji, Hafnerspitze (3061) in ostra Hochalmspitze (3355) ter nekoliko niže Ankogel. Z vseh teh vrhov je impozanten razgled. Dalje zapazimo Grosses Wiesbachhorn (3577), kateri spada k najzanimivejšim partijam v celi skupini Velikega Kleka, in Hoher Aar ali Hochnarr, nekoliko na levo spredaj pa Polinik že na desnem bregu Drave. Razgled s tega vrha je izredno dalek. Nekateri trdijo, da je videti celo višje obrežje Dunavsko, Adrijansko morje pa se kaže liki dolg, beloleskeč trak. Mimo Polinika v ozadju stoji mogočni stožec Veliki Klek (Grossglockner) (3797) z železnim križem na vrhu, katerega je postavil Alpenclub „Österreich“ v spomin srebrne poroke našega vladarja. O razgledu govoriti, ki obsega več ko pet tisoč kvadratnih milj, ni tukaj prostora. Perhart ga je narisal; zdaj se nahaja panorama v Celovškem muzeju. Levo od Kleka se vidita Peček in spredaj Staf, pod katerim se na višini 900 *m* nahaja 11 *km* dolgo jezero Weissensee; njegova voda je ob robu belkasta, proti sredi pa lepe modre barve. Šteje se k najglobokejšim jezerom na Koroškem; na nekaterih krajih je do 100 *m* globoko. Dalje se razprostirajo znani Gross-Venediger (3673), najvišji vrh zapadnih visokih Tur, (veličasten razgled do Švicarskih planin in na lednike), Dreiherrspitz (3499) in Hohegall in še dalje Unholde, med katerimi je znamenitejši Kreuzkofel in Hochstadt; potem vidimo na levo vrtoglavi Reisskofel s čudovitim razgledom in še dalje na levo Kellerwand, Sorapis in Marmolade (3494).

Ko smo se tako nagledali v to daljavo, nam dobro de, ako se zopet vrnemo mimo Dobrača (2167), ki stoji popolnoma osamljen nad Beljakom, nazaj. Na levi strani se razprostirajo Karavanke tako, da vidimo vsak vrh posebe, in ni ga

boljšega pregleda z visočine čez Karavanke in njih razvrstitev, kakor ravno z Ojstrea.

Proti zahodu v podnožju vidimo globoko zarezo, dolinico, skozi katero teče mali potok Frajbah, na desno pod Črnim Vrhom prijazno vas s cerkvijo sv. Marjete, na levo mimo Sedeleca (1925) Selo (Zell), nad tem pa dolgo vrsto skalnatih vršičev na rogljasti Košuti. Ti vršiči se imenujejo „Turni“, in med njimi so najvišji Košutnikov Turen (2135), Heimisch Turn in zadaj Veliki Vrh, zraven tega pa na desno Baba nad sedlom čez Ljubelj in Begunjščica. Dalje na desno mimo Matee stoji strmi Grlovec (1842) nad Borovljami. Na desno pa vidimo nad levim bregom Drave prijazno Žihpolje (Maria Rain). Med Babo in Sveto Pečjo se vidijo Rjavica in Zelenica in nad to Stol (2239) in dalje Vajšnik (2103), Visoki Vrh, njemu na desno Matschacher Gupf in zadaj Kočna in Golica (1830), Rožica in Kepa (Mittagskogel 2045). Dalje se kažejo Sv. Višarje (1792) na levo od Kepe, zadaj pa Montaggio (Braunkofl) in Viš (2669). Nekoliko na levo se vidi Mangart (2678), Suhi Plaz, dalje Mojstroka, Škrlatica, Rožica, Steiner (2506) in mimo Stola na desno naš Triglav (2864). Še dalje na levo vidimo proti Tolminski strani Bohinjske planine, Bogatina, Kolk in slednjič Črno Prst (1844). Dalje pa ovira razgled Košuta. Ta pogled proti Triglavu je tako veličasten, da se le težko ločimo, posebno ker vidimo stare ljube znance. Na levo od Košute, že proti jugu stoji Storžič (2134), in med njim in Tolstim Vrhom se vidi zadaj del Hrušice.

Poglejmo pa sedaj v dolino proti Železni Kaplji. Na desno med hribovi vidimo vas Korte (993), nad njo Pristovnikov ali Jezerski Storžič, pod katerim leži na levo Bela (Vellach), za njim Mrzla Gora (2209), na desno pa Virnikov Grintovec, ki prehaja za Pristovnikovim Storžičem v Jezerski hrib, čez katerega pelje cesta iz Bele v Jezerce na severni strani pod našim Grintovcem. Tam med Jezersko Kočno in Zaplato (v spec. karti Mali Grintovec 1817), po Kokri navzdol, zagledamo Šmarno Goro, Ljubljansko polje, mesto in grad, v ozadju pa Krim, za njim naš Snežnik (1796), na desno Javornik, Učko in majhen del Nanosa, med Storžičem in Zaplato pa Utoš. Najzanimivejši pa je razgled na Solčavske planine (ali Štajerske planine, kakor jih imenuje narod na Obirskem). Mogočno kipe toč vrhovi v nebo od Kočne in Grintoveca pa skozi do Ojstrice, posebno še Skuta, Rinke in Baba, dalje na levo Veliki Vrh in Raduha. Med Raduho in Velikim Vrhom vidimo razne vrhove južnoštajerskih hribov, osobito krasno Lisco pred Sevnico. Za Sv. Lenartom nad Kapljo in Rémšnikom stoji Olševa in še dalje proti vzhodu čez Ojstro (1577) in Tópico (1647) Divja Peč ali Pečica (2120). Na levo od Peči vidimo Pozruk. Ta krasni pogled nam ostane v vednem spominu. Med Pečjo in Olševo pa zagledamo hrib za hribom daleč v dolnje Štajersko: Na desno od Peči naprej Sv. Uršulo, del Pohorja, vrhove nad Črno in pri Javorju, Kozjak proti Vitanju, Konjiške bregove in še dalje Boč in slednjič Rogaško Goro.

Ko smo se nagledali in si živo v spomin vtisnili vse te prekrasne, neštevilne prizore, šli smo veselega srea zopet navzdol, da smo se okrepčali.

Ob 8. uri smo se vrnili po istem potu nazaj do roba. Spremljevalca sta se napotila domov v Zagorje, jaz pa sem krenil proti Miklavčevemu domu.

Kraška čudesa.

Prijavil A. Ukmar.

Kraški svet ima svoje znamenitosti neprecenljive vrednosti v geološkem in tudi turistiškem oziru, osobito Kras okoli Reke, kjer so turistu pristopne v neposrednjem obližju mestnem obširne Kraške planote z globokimi dolinami in strmimi zarezami, po katerih dere penéča se Rečina, — malo zadaj pa visoke, daleč v poletje s snegom pokrite hrvaške planine (Risnjak 1528 *m*), kranjski Snežnik (1796 *m*) in Učka (1396 *m*). Kakor torej poželi sree, ali kakor pripušča tesno odmerjeni čas vedno vpreženemu človeku, krenem na bližnje planjave, kjer najdem vedno kaj novega in zanimivega, ali pa jo mahnem z gorsko palico v roki in z dobro podkovanimi črevlji na visoke planine uživati krasen razgled in dihati svež planinski zrak.

Popis izleta na eno omenjenih planin priobčim drug pot. Danes naj opozorim naše turiste in blagovoljnega čitatelja na neko znamenitost v neposrednji bližini Reškega mesta, katera je, kakor smelo trdim, vredno veliko večje pozornosti, nego jo uživa v resnici.

V mislih imam Ponikviško dolino na vzhodu mesta Reke.

Na podnožju hrvaških planin, med vodo Rečino in Bakerskim zatokom, se razteza proti jugu do Reškega zaliva obširna, po dolinah in majhnih kamenitih holmih čistó razorana, povprečno 300 *m* nad morskó gladino mereča Kraška planjava, katera visi večjidel strmo, ponekod skoraj navpično proti morskó obali. Doline so rodovite in polja skrbno obdelana, kakor sploh povsod po Krasu, kjer siromašni kmet vestno porabi vsako ped plodne zemlje. Popotnik je prijetno presenečen, videč sredi pustošnega, skalovitega sveta tako senčnato, pridno obdelano in z vinsko trto zasajeño zelenico.

Sredi te planjave, dobre pol ure proti severu od Bakerske železniške postaje, se nahaja med pustošnim Kraškim skalovjem, kakor zatrjuje izvrstni raziskovalec in poznavatelj Kraških fenomenov, prof. geografije na visoki šoli v Belem Gradu dr. Ivan Cvijič, največja Kraška dolina, namreč Ponikviška, tako imenovana po neznatnem selu Ponikve, ležečem na njenem severnem obronku. Temeljita razprava imenovanega učenjaka: „Das Karstphänomen“ me je opozorila na to izredno čudo.

Cela dolina meri v svojem zgornjem okrožju okoli 6 km in globoka je povprečno dobrih 300 m. Obronki so ji čez polovico nižave skalnati in nerodoviti, kotlina sama pa je prava zelenica: sočnati travniki se vrste za plodnimi njivami in zelenimi vinogradi. Skalovit, a lepo pogozden greben, dolg komaj 400 m, deli dolino v dva oddelka, enega severnega in enega južnega, ali, kakor ju imenujejo domačini: zgornji log in spodnji log. Že iz tega nazivanja se razvidi, da je severni oddelek nekoliko višji, in v resnici leži južni, precej večji log dobrih 20 m niže nego zgornji.

Na severni in zahodni strani zgornjega loga izvira navadno 6—8 bolj ali manj močnih vreleev, kateri se kmalu spoje v eno samo strugo, vodečo po sredi loga do njegove južne strani; tukaj potok zopet izgine v podzemeljsko jamo, da se po kratkem, komaj 4 km dolgem teku znova prikaže na beli dan v Bakru, kjer so ga vpregli prebrisani Bakerčani pri izviru pred motor, da jim preskrbuje mesto z električno razsvetljavo. Navadno dajejo ti vreleci le malo vode, poleti se čestokrat posuše popolnoma. Po dolgotrajnem deževju pa in po hudih zimah, kadar se nabere po Risnjaku *) in njegovem pogorju toliko snega, kakor preteklo zimo, privre izpod zemlje po imenovanih vrelecih toliko vode, da je omenjena jama ne more posrkati vse sproti, tedaj potok izstopi iz svoje struge in preplavi celi zgornji log. To se menda pripeti običajno vsako pomlad. Letos pa je privrela zbok preobilega snega po hrvaških planinah, katere sploh preskrbujejo s pitno vodo celo morsko obal od Voloske do Kraljevice, tolika obilica vode tudi v Ponikviško dolino, da ni čuda, ako zgornja krnica ni mogla vzprejeti vse te moče. Voda je zatorej prestopila skaloviti greben, kateri loči severni oddelek doline od južnega, in se z elementarno silo razlila po pečinah v spodnji log ter preplavila tudi tega, da je zdaj cela dolina eno samo veliko jezero, pravo Cerkniško jezero v drugi podobi. Voda napravi Ponikvičanom veliko škode, ako ne odteče kmalu; kajti običajno niso pripravljene na njo, in jezero jim preplavi vse nasade, njive in vinograde, da jim pognijejo setve in trsje. S solzami v očeh so mi tožili ubožci, da je bilo vse njih delo zastoj, in da pridejo na beraško palico, ako jezero ne odteče vsaj v treh tednih.

Z Reke peljeta do Ponikviške doline dve pripravi poti: prva z železnico do Bakerske postaje in odtod proti severu dobre pol ure peš; druga pa po Lujizinski cesti do Čavelj, potem proti jugovzhodu mimo Črnika in Mavrinčev po okrajni cesti do pod Kukuljanovega (s. k. kota 283), kjer je treba kreniti na levo in se po jako neugodnih stezah plaziti čez skalovje do doline; ta pot je dolga okoli 3 ure. A meni je zoprna vožnja po železnici, ako ni neogibno potrebna, še bolj pa hoja po prašni cesti. Kadar se napravim na slične izlete, tedaj jo krenem kar naravnost čez drn in strn, čez hribe in doline. Tako tudi v nedeljo dne 27. aprila, ko sem si bil v prvo namenil ogledati Ponikviško dolino. Ta dan sem našel zgornji

*) S premislekom pišem Risnjak, a ne Rižnjak, kakor je čitati običajno; kajti gora je dobila svoje ime od risov, zverjadi, katere je bilo nekdanj obilo po hrvaških planinah.

log sicer preplavljen, a seljaki so se nadejali še zmeraj, da jim milostna usoda za zdaj še prizanese s poplavo spodnjega loga. Kako bridko so se varali siromaki, sem imel priliko se prepričati že prihodnjo nedeljo, dne 5. majnika. Že od daleč, ko sem plezal po strmini skozi grmovje navzdol, se je čulo mogočno šumenje in bobnenje padajoče vode, kakor prilično v bližini Rádovinskega slapa pri Bledu. Kmalu zapazim, da je danes preplavljen skoraj do polovice tudi spodnji log. Ko dospem do prej imenovanega grebena, pretrese mi dušo veličasten prizor.

Mogočne vodovje se vali po skalinah med grmovjem in drevjem iz zgornjega proti spodnjemu logu, skakajoč v krasnih slapovih od skale do skale. Ne morem si kaj, da ne bi splezal sredi prvega slapa na visoko skalino in se divil krasnemu prizoru ter poslušal mogočno, čarobno bobnenje pod mano padajoče vode.

Sredi kamenitega Krasa, kjer človek ni navajen zaslediti niti najmanjšega studenčka, je to pač veličastna prikazen, katera bi človeku še bolj razveselila dušo in srce, ako bi se ne bilo treba spomniti, da ta krasni prirodni pojav na drugi strani provzročuje siromašnim Ponikviškim seljakom marsikatero grenko solzo.

S težkim srcem se ločim od toliko nenavadnega prizora in jo mahnem, ker je dan že pri koncu in bi se bilo opasno vračati na Reko v temni noči po kamenitih stezah skozi trnjevo grmovje, preko vzhodnega obronka navzgor po precej ugodni stezi na Bakerski kolodvor, kjer vstopim v prvi Reški vlak.

Ta opisani izlet priporočam toplo vsem prijateljem vedno krasne prirode in izrekam končno še željo, da bi „Prim. plan. društvo“ na Sušaku, v čigar področje itak pripada Ponikviška dolina, blagovolilo popraviti in zaznamenovati vsaj kratko pot od Bakerske postaje do imenovane doline.

„Slov. plan. društvo“ z ozirom na naše narodno gospodarstvo.

Spisal Ivan Vdovič.

Krasna je zemlja slovenska. Na mejah, ki dele slovensko ozemlje v posamezne kronovine, se vzpenjajo v svoji divni krasoti bele planine, vabeč s čarobno silo na svoja brda in vrhe turista, uživati prelepe razglede po vsej slovenski domovini in daleč preko nje na okrog do bosenskih gor, do planjave slavonske, brd zelenega gornjega Štajerja, planin koroških in furlanskih in tja doli do sinjega morja adrijskega. Tam gori v snežnih višavah se povzdigne človeku tudi duh iz nizke vsakdanjosti, z nekim tajinstveno čarobnim trepetom občuduje velikansko naravo božjo, tam gori v neizmerni višini, v tej osamelosti in v tej sveti tišini šele spozna,

da je onemogel črv, prah, iz katerega je bil vzet in v katerega se zopet povrne. Tu se vzpenja naravoslovec, stikajoč za redkimi vrstami krasne flore planinske, tam zopet se plazi lovec, zasledujoč lahkonožne divje koze in planinske orle.

V podnožju teh orjakov naših žubore mnogoštevilni studenci, šume slapovi, zbirajoč se v vedno večje potoke, reke in jezera in namakajoč prostrana rodovitna polja. Brda naših gor in holmov krase prostrani gozdi, polni črnega lesovja, na katerih tla nikdar ne prodero solnčni žarki. In dalje doli v milejših nižavah, kjer „lepše solnce sije“, pozdravljamo vas, ve z žlahtno vinsko trto poraščene gorice! In ti holmi in griči, posejani z belimi cerkvicami in sivimi gradovi, lepa mesta in vasi, bogati travniki, žitorodna polja, širne ravnine, v solnčnem svitu žareči se snežniki, bistre vode in temnozelena jezera, neprodirni gozdovi in čuda podzemeljska: vse to je tvoja last, ti lepa zemlja slovenska!

In kaj nam more idejalna lepota naše domovine koristiti na polju narodnega gospodarstva? Mnogo, prav mnogo!

Skrb naša mora biti, da zvedo kolikor največ mogoče tudi tujei o naših krasotah, poleg tega pa tudi, da se uverijo o naši gostoljubnosti in miroljubnem značaju našem. Tujci pa prinašajo v dežele, kamor zahajajo, denar — najlepši dokaz za to nam je bogata Švica — in naravna lepota naših pokrajin more tudi nam postati vir blagostanja.

Da se to doseže vsaj deloma, se je ustanovilo „Slov. plan. društvo“, kateremu je namen, oživiti slovensko turistiko, z zaznamenovanjem potov in drugimi ugodnostimi privabiti tujce v lepe naše kraje, poleg tega pa tudi s slovenskimi napisi pokazati tujcem slovensko lice naše domovine. Ti slovenski napisi pa so velike važnosti za nas. S tem, da svetu pokažemo javno svoje slovensko lice, bomo obudili pri domačih mlačnejih in omahljiveih ponos, pri tujcih pa spoštovanje do nas in našega jezika.

„Slov. plan. društvo“ deluje kaj marljivo. V kratkem času svojega obstanka je doseglo v istini velikanske uspehe, za ker gre zasluga uzornemu vodstvu.

Da bode pa društvo doseglo popolnoma gori označeni namen, mora razširiti svoje delovanje. Pred vsem naj bi se osnoval stalen odsek, ki bi se pečal samo s tem, kako delati reklamo in pridobiti tujce, da bi obilneje pohajali naše pokrajine. Deloma bi se to doseglo s tem, da bi se pozvali udje, naj bi se bavili prav marljivo poleg turistike tudi z amaternim fotografovanjem. Te slike bi se dale omenjenemu odseku, kateri naj bi jih razobesil po vseh večjih hotelih, ne samo domačih, ampak tudi inozemskih. Nadaljevati bi bilo izdavanje „Vodnikov“. Kdor je zmožen, piši turistične članke ne samo za naše domače, ampak tudi za tuje liste, zlasti za „Fremdenzeitung“. Mnogo Slovencev je, ki so večši laščini, franeoščini, angleščini, da ne govorim o sorodnih slovanskih jezikih — tudi v teh jezikov liste bi bilo treba dopisavati. Razmotrovati bi trebalo dalje, ne bi li kazalo priobčevati osobito v inozemskih listih inserate, v katerih bi se tujei vabili v naše kraje. Odsek bi prevzel posredovanje in dajal potrebnih pojasnil onim, ki bi se zglasili.

Seveda bi trebalo v ta namen povabiti naše hotelirje, gostilničarje, kavarnarje in najemodajalce letovišč, da bi prispevali k stroškom za inšerate. Vrhu tega pa bi bilo skrbeti tudi za razne ugodnosti, ki jih zahtevajo letoviščniki.

„Slov. plan. društvo“ je torej v narodnostnem in gmotnem oziru prav velike važnosti in zasluži vsestranske podpore. Mogoče pa mu bode doseči vsaj deloma svoj namen, kadar bode štelo vse slovensko razumništvo med svoje ude in bode poleg tega dobivalo tudi od poklicanih faktorjev potrebne podpore.

Zastavimo torej svoje moči kolikor največ mogoče v korist temu društvu, kajti s tem bodemo delovali posredno tudi v korist našemu narodnemu blagostanju in slovenski samozavesti. V to pomozi Bog!

Na gore!

V prozorne višine, na strmo goró,
Kjer v glóbel brezdanjo strmi ti oko,
Kjer večni ledniki v oblake kipé,
In divnost planinska navdaja sreé!

Duh božji še plove vrh bodrih gerá,
Krog senec ti veje in misli krepča,
Ki dolí zamoril jim vzvišeni vzlet
Okuženi zrak in zamračeni svet.

Svobode napije se duh ti spet tod,
Ki sile v okove tam spodi ga rod.
Tu duša ti čuti bližino nebes,
Zroč v dalji pod sabo pozemeljski ples!

Savinski podružnici „Slov. plan. društva“
Trnovski.

Črtice iz Savinskih planin.

Spisal Fr. Kocbek.

Zgradbo Kocbekove kočice na Molički Planini je nastala potreba, poiskati nov pot na Ojstrico, kajti stari pot mimo Korošice ni posebno prijeten in lagoten.

1. Novi pot na Ojstrico.

Prilika za tako iskanje se mi je ponudila dne 18. julija 1894. l., ko sem spremljal okrajnega sodnika g. dr. V. Wagnerja in tovarnarja g. J. Knaura iz Šlezije po Robánovem Kotu na Moličko Planino. Prišedši do „Sedelea“, skleneva z g. Knaurom poiskati nov pot na Ojstrico.

Od navadnega pota na Korošico sva krenila pri „Sedelevu“ proti severu do točke 1905 spec. karte. Dalje sva se pomikala severozahodno naravnost proti grebenu Male Ojstrice, mimo „velikega okna“ v Robánov Kot, pod južne skale Velike Ojstrice. Od daleč sva opazila z daljnogledom tri večje zelenice, med katerimi sva razločevala ozko skalovino. Prišedši pod skalovje, sva se privezala na vrv ter, korakaje po poprej omenjeni skalovini, iskala zelenice in primerne stopinje. Tako plezaje po ozkih skalah in razpokah, sva zagledala kmalu drog ter prispela na vrh Ojstrice, kjer sva si po stari turistovski šegi čestitala na dobrem uspehu. Ker je bilo zelo megleno ter je pihal močan veter, zato je bilo iskanje pota težavno. Za vso hojo od „Sedelea“ do vrha sva porabila samo 2 uri, dasi sva z iskanjem in posvetovanjem potratila mnogo časa. Žal, da ni bilo nič razgleda. Zato sva se vrnila po starem potu na Korošico.

Veliko hvale sem dolžen ljubeznivemu g. Knauru, ki je radovoljno šel iskat novega pota in me poučil, kako je ravnati z vrvjo. Bodi mu na tem mestu še izrečena prisrčna hvala.

Dne 2. avgusta 1894. l. sem si zopet ogledal ta pot z vodnikom Jurjem Planinšekom. Hotela sva ga ob lepem vremenu proučiti in zaznamenovati. Na vrhu Ojstrice sva šla po ozkem grebenu od zahodnega vrha na vzhodnega, odkoder imaš krasen razgled v Robánov Kot. Tu sva opazila ugodne kraje in žlebove za odhod, katere sva takoj preiskala. Precej lagotno sva prišla malo pred začetkom grebena Male Ojstrice na poprejšnji pot. Nekaj časa sva korakala po tem grebenu, pozneje pa je Jurij Planinšek poiskal še nadalje najprimernejši pot do Kocbekove kočice ter si s tem pridobil mnogo hvale. Ta pot je znani vodnik Miha Uršič izborno nadelal s svojimi delavci. Naprava pota, ki je rdeče zaznamenovan in 1½ uro dolg, je stala okoli 125 gld. Dne 22. septembra 1894. l. sva novi pot otvorila z g. dr. Frischaufom. Med turisti bode gotovo „Slov. plan. društvo“ našlo za to delo muogo priznanja.

2. Grlo.

Od Škarij v Logarjevo dolino so rabili turisti samo edini pot, ki vodi od Erjavčevega Vrha po gornji jami na Klemenšekovo planino. Mnogokrat si hoče hribolazec, prišedši z Ojstrice, še tisti dan ogledati slap pod Rinko. Večkrat sem torej nameraval poiskati krajši pot od Erjavčevega Vrha na Okrešelj.

Dne 22. septembra 1894. l. sva to namero izvršila z znanim vodnikom Miho Uršičem, ki je neustrašen in zares smel hribolazec. Od Erjavčevega Vrha sva šla zahodno, naravnost strmo nizdolu, 15 minut. Na desni strani opaziš pritlikovino in žlebove; tu je dobra voda. Po žlebu navzdol prideš na veliko teraso, kjer leže križem ogromne skale in gramoz. Tu vprek, 6 minut na levo, proti Planjavi najdeš le težko jako majhno pastirsko kočo, pravše majhen brlog. Držeč se proti steni, sva korakala po produ 10 min. nizdolu, potem plezala strmo na stene po pritlikovini. Vender od zgoraj ni bilo možno nikamor priti. Zato sva se vrnila zopet v široki žleb ter na zelo nevarnem kraju korakala povprečno proti Planinščici. Odtod sva se držala severne strani, 10 min. nizdolu, potem levo (južno) pod skale in nekoliko plezaje navzdol. Ta kraj se imenuje pravo „Grlo“, ozek in strm prelaz med stenami. Dalje nizdolu prideš v 10 min. v dolino, med grmovjem pa v 15 min. do pota, ki vodi k slapu pod Rinko, kamor lahko dospeš v 20 min. Ta pot od Erjavčevega Vrha skozi Grlo bode ugoden onim hribolazcem, ki si hočejo pridobiti časa v ogledovanje slapa, korakajoč od Škarij doli. Zato ga bode „Slov. plan. društvo“ zaznamenovalo in nadelalo.

Društvene vesti.

Društveni izlet na Sv. Višarje bode dne 7. julija t. l. Odhod iz Ljubljane z opolnočnim vlakom, prihod v Trbiž ob 3:26; odtod peš po zložnem potu na Sv. Višarje, prihod na goro okolo osmih. Na gori sv. maša in ogled. Povratek z gore po sankah, kadar in kamor komu drago. Hoja na Sv. Višarje je tako zanimiva in razgled z gore tako veličasten, da se ta izlet sam priporoča vsakomur. Jela in pila je dovolj in dobrega na gori. Udeležniki naj se blagovolijo zglasiti pri društvenem blagajniku g. Sokliču v Ljubljani.

Izlet na goro Oljko priredi Savinska podružnica „Slov. plan. društva“ dne 11. julija t. l. Izletniki se zbero na Rečici na Paki v gostilnici „Pri pošti“ in odidejo ob 9. uri dopoldne na goro Oljko. Odhod z gore ob 1. uri popoldne.

Ker je z gore Oljke zelo lep razgled, se je nadejati obilne udeležbe. Živeža naj si priskrbi vsakdo sam. P. n. izletniki naj naznanijo svojo udeležbo do dne 8. julija g. Leopoldu Goričarju v Mozirji.

Radovljiško podružnico je potrdila c. kr. deželna vlada.

Koča na Raduhi. Prevzvišeni knezoškof Ljubljanski je milostivo dovolil „Savinski podružnici“, da smejo nje člani na potovanju zahajati v lovsko kočo na Raduhi, kadar je prazna; seveda se bode moral vsak, kdor bo iskal zavetja v tej koči, natančno ravnati po gozdno- in lovskopolicijskih predpisih. Za to velikodušno dovolitev bodi najspodobnejša zahvala njegova prevzvišenosti!

Kocbekova koča. Dne 31. majnika meseca t. l. je bil vodnik Planinšek pri Kocbekovi koči. Našel jo je do strehe, na eni strani do oken v snegu. Vrat ni mogel odpreti, ker je bil v pastirskem stanu sneg, katerega je letos sploh toliko padlo, da nihče ne pomni kaj takega.

Orožnova koča na Črni Prsti bode že do 10. julija t. l. preskrbljena z Vrhniskim pivom, s črnim istrskim vinom v polliterskih steklenicah, s srbskim mesom z rižem in z Maggijevo juho. Cen ne moremo še naznaniti, razvidne pa bodo iz cenika v koči. Tudi dobode ognjišče lijest dimnik nad sabo. Prijatelj našega lista, ki je šel dne 21. maja t. l. do koč, nam je sporočil to le: Črna Prst je še do polovice pokrita s snegom. V „snežni konti“, kjer se stekajo vsi plazovi, ga je gotovo še nad dva metra. Koča je popolnoma ohranjena, in ne plesnoba, ne miši je niso nadlegovale. Le nekaj steklenic v lekarnici je razpočilo.

Nova koča na Velem Polju bode skoraj gotova in rabna. Stavi jo Radovljiška podružnica po načrtu in pod vodstvom J. Mencingerja iz Boh. Bistrice. Koča bode lesena in bode imela dva prostorna oddelka. Zbok lepe in primerne lege bode jako prijetno zavetišče hribolazcem, pa tudi drugim, ki se bodo hoteli dalj časa krepiti v čvrstem planinskem vzduhu na Velem Polju pod Triglava vrhovi. Oskrbljena bode z živili in pijačo.

(Iz Kamniških planin). Slovensko planinsko društvo je položilo spominsko knjigo tudi v gostilni pri Karlu Prelesniku (po domače pri Korelnu) v Stahovici blizu Stranj. Potovalci po teh krajih naj blagovolijo zabeleževati vanjo svoje dogodke, katere bodo doživeli, kadar bodo pohajali po tem krasnem planinskem svetu.

Na Kumu dobodo hribolazci dobrega vina po 48 kr. liter in krepke Maggijeve juhe, mimo Dobovca gredoč po se lahko vsak čas oskrbe tudi z okusnim kruhom in slastnimi klobasami po ondotnih gostilnicah.

Begunjščica. Pot na Begunjščico je rdeče zaznamoval naš gorenjski prijatelj. Pot drži iz Begunj mimo železnega rudnika (2½ ure), kjer se lahko prav dobro odpočije trudni popotnik na Planini, odtod čez Poljško planino, na levo ob jamah ali naravnost po stezi proti vrhu, kamor dospeš od rudnika v dveh urah.

Krim. Na to jako razgledno, 1106 m visoko goro sta rdeče zaznamenovana dva pota: eden iz Studenca (Iga) skozi Iško Vas, drugi iz Preserja čez Planinico. Po obeh je tri ure hoda. Do Planinice je tudi zaznamenovan z modro barvo pot iz Jezera, ki je tri četrti ure dolg in prav prijazen, ker vodi po hladnem, senčnem gozdu. Gotovo bode ugajal tistim hribolazcem, ki hočejo iz Jezera obiskati Krim. Partija na Krim in Planinico bodi prav tople priporočena turistom.

Savinska podružnica „Slov. plan. društva“ je leta 1894. popravila, napravila in našla naslednje pote:

I. Popravljeni poti.

1.) Nekdanji pot za silo od Luč v Solčavo, namreč od Kozje brvi pred Iglo, na desnem bregu Savine po „bregih“, skozi Rjavčevo jamo do Kačjekove riže. Pot se je po ruševini nakopal, grmovje in veje pa prisekale, da ne ovirajo hoje.

2.) Pot od Vodol do Koebekove kočice na Molički Planini. Na mnogih krajih se je pečevje odkrnilo, vsekale stopnice, odstranilo kamenje in na „Pragu“ napravile stopnice. — Od kočice se je pot popravil do studenca, izvirajočega proti Robánovemu Kotu, severno od kočice.

3.) V Turskem Žlebu so se napravile stopnice v skalo, odstranilo kamenje in v skalo pripele 50 mm debele železne žice.

4.) Od Pavličevega Sedla do Pavličeve Stene se je odstranila ruševina, pot izkopal in iztrebil.

5.) Na razvalini Žovnek se je znotraj zidovja posekalo grmovje in veje, da se zdaj lahko hodi po njej.

II. Napravljeni poti.

1.) Od slapa pod Rinko na Okrešelj. Pot vodi na levi strani slapa (desnem bregu) vijugasto po gozdu, potem čez potok nad slapom, kjer so v skalo vsekane stopnice in je ob njih napeta žica, dalje po potoku, potem desno (po levem bregu) do vira Rinke. $\frac{1}{2}$ ure.

2.) Od Koebekove kočice na Ojstrico. Pot drži od kočice po grebenu Male Ojstrice do vrha Ojstrice. $1\frac{1}{2}$ ure. Skoraj ves pot je nakopan, po skalovju pa so izklesane ali pa iz pečevja zložene stopnice.

3.) Od „Sedelca“ (spec. karte) je nakopan pot po severnozahodnem pobočju do pota v sedlu pred Dedcem, ki vodi od Korošice na Konja. $\frac{1}{4}$ ure.

III. Novi poti.

1.) Na Ojstrico. Ta pot sta našla dne 18. julija 1894. l. načelnik Franc Koebek in tvorniški posestnik Gustav Knaur iz Šlezije. Ta pot se je dne 2. avgusta uravnal od Ojstrice po grebenu Male Ojstrice.

2.) Od Moličke Planine na Veliki Vrh, $\frac{3}{4}$ ure. Ta pot je zaznamoval in poiskal vodnik Jurij Krašovec, kateri je poiskal tudi oni pot čez Malo Ojstrico.

Dve klopi in mizo je postavila podružnica na Jančevi prižnici na Šentlenartskem Sedlu, od koder je jeden najlepših razgledov v Logarjevo dolino in na Savinske planine.

Razne novice.

Nesreče v planinah l. 1894. Kakor pri vsakem sportu, se dogajajo tudi pri turistiki nesreče. K nesrečam v planinah smemo prištevati le tiste nezgode, katere se primerjajo turistu, potujočemu v planine; tiste nesreče pa, katere se sicer dogajajo v gorah, toda niso v nikakršni zvezi s turistiko, se ne smejo imenovati planinske nesreče.

Po poročilih se je ponesrečilo l. 1894., večinoma po svoji krivdi, **20** oseb.

Različni planinski listi so objavili posamezne slučaje, iz katerih razvidimo:

Neizkušenih turistov, kateri hodijo sami ali brez izvežbanega vodnika, se pri lahkkih turah ponesreči več, nego pri nevarnih, težavnih turah, katere napravijo z izurjenim vodnikom. Mladi ljudje, kateri niso zaradi svoje mladosti prav nič izkušeni, naj nikar ne hodijo na gore brez izkušenega vodnika. Ravno tako spravi nedostatna postava v nevarnost. Kdor se ne čuti popolnoma čvrstega, ne lazi na gore. Kdor ima kakovo bolezen, n. pr. srčno napako, ne sme potovati na težavne vrhove. Ob slabem vremenu ne napravljaj tur, ravno tako ne smeš iti v snegu na visoke gore. Na gore slabo opravljen iti, ni varno. Turist in vodnik se ne smeta zanašati na trdnost skalovja, kjer bi se ga bilo prijeti. Pri nevarnih potih se mora vsekakor rabiti vrv, in strogo je na to gledati, da je vrv v prav dobrem stanu.

Planinstvo je nevarno; toda turist ima potrebno orožje, s katerim se brani nevarnostim s skoraj gotovim uspehom. Kdor to orožje zaničuje in si lahkomiselno nakoplje nesrečo, ta si je sam kriv, ne pa planinstvo.

L. Wölfling.

Novo jezero na hrvaškem Krasu. Sredi maja meseca t. l. se je pojavilo novo jezero, kakih deset kilometrov oddaljeno od krasnih Plitvičkih jezer. V kotlini nedaleč od Jesenic nastalo jezero je 10 km dolgo in na nekaterih mestih nad 50 m globoko ter prekaša po svoji razsežnosti največje izmed trinajsternih Plitvičkih jezer. Ni pa znano doslej, odkod prihaja voda in kam se izteka. Voda je poplavila rodovita žitna polja, a ker po dolini niso stanovali ljudje, ni bilo druge nesreče. Stari ljudje še pomnijo, da je bila kotlina tudi prej jezero, kar je prav verjetno. Tudi pri Jezerani je nastalo novo, četudi manjše jezero.

Cesarja Frana Josipa vrhunec. O priliki lanskega bivanja Nj. Veličanstva v Madonna di Campiglio na južnem Tirolskem je prosil „Oest. Tour. Club“ dovoljenja, da se imenuje odslej Cima di Brenta (3155 m) v južnotirolskih Dolomitih po Nj. Veličanstvu „Kaiser Franz Joseph-Spitze“. Presvetli cesar je to dovolil.

Naznanilo o znižani voznini.

C. člani „Slovenskega planinskega društva“ uljudno opozarjamo, da prodaja društveni blagajnik g. Ivan Soklič, trgovec „Pod trančo“ v Ljubljani vozne listke za vožnjo po južni železnici po znižanih cenah, in sicer:

1. za vožnjo na progi Ljubljana-Divača	po 1 gld. 60 kr. (nav. cena 2 gld. 50 kr)
2. " " " " Ljubljana-Št. Peter	" 1 " 20 " " " 1 " 80 "
3. " " " " Il. Bistrica	" 1 " 45 " " " 2 " 30 "
v III. razr. pošt. vlaka in brzovlaka št. 4, ozir.	3 in po isti ceni za vožnjo po teh progah nazaj.

Kdor si želi tak vozni listek kupiti, mora se izkazati, da je član „Slovenskega planinskega društva.“

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitaljskih ulicah šte. 5,

priporoča svojo zalogo vsakovrstnega blaga za moško in žensko obleko ter različne srajce za hribolazce po najnižji ceni.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budilnikov. Vsi izdelki so priznani izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✦ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✦

URAN in VEČAJ,

izdelovalca glinastih proizvodov v Ljubljani, v Igrških ulicah št. 8,

priporočata veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dv rane in razne druge prostore, dalje modelnasta ognjušča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznano dobro.

IVAN FRISCH

v Ljubljani na Marjinem trgu št. 3

priporoča bogato svojo zalogo **popotnih potrebščin za turiste:** kovečege, torbe, vreče, nahrbtnike, listnice in druge v to vrsto spadajoče usnjene izdelke, — vse po najnižji ceni.

C. kr. priv. zavarovalna družba

Avstrijski Phönix na Dunaji

zavaruje proti **nezgodam** ob najugodnejših pogojih.

Premije so zelo nizke in se računijo po poklicu zavarova čevem.

Turistika je vsjeta v zavarovanje **brez doplačila.**

Pojasnila daje: **Generalni zastop za Kranjsko v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 17.**

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbenska in pohištvena dela.

Delo rocno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

Nahrbtnike najnovejše, iz navadnega blaga po 80 kr., iz nepremóčnega blaga s predelki po 1 gld. 20 kr., in **gorske črevlje**, močne in ostro podkovane, iz črne juhte po 6 gld. 20 kr., iz ruske juhte po 8 gld.,

izdeluje in priporoča

Fr. Mrak v Radovljici.

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z znamenovanimi poti.

Spisala Fr. Koebek in M. Kos. — Cena 60 kr., po pošti 5 kr. več.

HUGON IHL

v Ljubljani, Pred škofijo šte. 2.

Trgovina s suknenim in manufakturnim blagom na debelo in na drobno, skladišče platnine in damastne robe.

Caspar Wimmer (Petters-a naslednik),

črevljarski mojster

v Goisern-u (na Zgornjem Avstrijskem).

Specijalist v izdelovanju pravih, vsakemu hribolazcu dobro znanih gorskih čevljev.

Cene zelo nizke. Pri naročilu zadostuje, da se mi pošlje kak navaden čevelj, kateri je nogi naročnikovi najbolj prikladen.

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Pod trančo štev. 1 in v Gledaliških ulicah št. 6

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.
Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti štev. 7,
priporoča se

za vsake vrste ključarska dela,
katera izvršuje dobro, lično in ceno.

Vincenc Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, v Parnih ulicah št. 9,
priporoča svoj kamenoseški obrt,
posebno za cerkvene in druge stavbenške izdelke,
marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

**Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi
na zahtevo zastonj.**

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

prej E. Rexinger

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo **bogato zalogo** naočnikov, daljnogledov, kugal, barometrov, termometrov, kompasov itd
Vsakršni popravki se izvršujejo hitro in ceno.

Ubald pl. Trnkozy,

lekarnar

v Ljubljani, na Mestnem trgu, poleg rotorčaz,

priporoča

svojo bogato založeno lekarno.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41 in v Slov-
novih ulicah št. 10—12.

Tovarna

oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga

slikarskih in plesarskih predmetov.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del
in na zalogo raznih tiskovin.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške
in ženske obleke ter najboljše perilo in zavrtnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče
za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaji.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Restavracija „Pri Zvezdi“ na cesarja Josipa trgu.

Velik zračen vrt, steklen salon in kegljišče.

Priznано izvrstne jedi in pijače in
skupno obedovanje.

F. Ferline, restavratér.

F. M. REGORSCHek

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 3.

Velika zaloga pristnega koroškega in tirolskega nepre-
močljivega **poletnega in zimskega lodna** v obi-
čajnih barvah za hribolazce in lovce kot branilo proti mo-
kroti in mrazu.

Razen tega tudi velika izbira **lovskih telovnikov,**
podjopičev, spodnjih hlač, lovskih nogavic,
volnenih obujkov itd. itd.

Kupite najboljši likêr,

to je pristni, kemično čisti **likêr iz krajskih plan-**
ninskih zelišč. Ta posebno skrbno iz najzdravilnejših
zelišč in cvetic brez spirita, olja, esenc in sirupa napravljeni
likêr prekaša vse dosedaj znane likêre po okusu in dišavi. Ker
tudi dobrodejno vpliva na zločede in ga ogreva ter čudovito
poživlja telo, imeti bi ga mori li pri vsakem domu. Dobiva se
samo pri **izdelovalci**

J. KLAUER-ji v Ljubljani,
v Špitalskih ulicah „Pri voglu“.

Mihael Marzolini

priporoča svojo kavarno

„Café Mercur“ na Mestnem trgu št. 5
v Ljubljani.

Kavarna je zelo velika, elegantna in zračna, ima **dva**
nova biljarda in nove igralne mize s kameni-
timi ploščami. — Razsvetljava je sijajna, časopisov
nad trideset, domačih in tujih.

Kava izborna, likerji pristni.